

- для студентів старших курсів
- для магістрантів
- здобувачів наукового ступеня

ЯК ПРАВИЛЬНО ОФОРМИТИ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Підготувала провідний бібліотекар Н.П. Чернишенко

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗІ СКЛАДАННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО СПИСКУ ПОСИЛАНЬ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- до реферату
- до курсової, дипломної та магістерської роботи
- до наукових праць

«Норми бібліографічного опису представляють собою, так би мовити, красу наукового етикету. Їх дотримання вказує на звичку до науки, а їх порушення виявляє вискочку і неука і часто кидає ганебну тінь на роботу, здавалося б, пристойну на перший погляд...»

Умберто Еко

(італійський письменник, філософ, лінгвіст, літературний критик)

Бібліографічний опис документів здійснюється за:

- **Бібліографічні посилання та бібліографічний список посилань (позатекстові посилання) – ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. — Вид. офіц. — [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. — Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. — 17 с.**
- **Бібліографічний список (список використаної літератури) – ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. — Вид. офіц. — [Чинний від 2007-07-01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с.**

Слова і словосполучення скорочуються відповідно до:

- **Скорочення слів і словосполучень українською мовою – ДСТУ 3582:2013.** Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). ДСТУ 3582:2013. — [Чинний від 2014-01-01]. — Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. — 14 с. — (Національний стандарт України).
- **Сокращение слов и словосочетаний на русском языке – ГОСТ Р 7.0.12–2011.** СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- є органічною частиною будь-якої науково-дослідної роботи;
- дозволяє автору документально підтвердити достовірність і точність цитованих матеріалів (таблиць, ілюстрацій, фактів і документів);
- характеризує ступінь вивченості конкретної проблеми автором;
- представляє самостійну цінність, як довідковий апарат для інших дослідників.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА

- *Об'єктами опису є всі види опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях.*
- *Джерелом інформації для складання бібліографічного опису є документ в цілому.*
- *Опис документів здійснюється за титульним аркушем, титульним екраном, етикеткою, наклейкою тощо.*
- *Мова бібліографічного опису, як правило, відповідає мові вихідних відомостей документів.*
- *Кожний бібліографічний опис у списку отримує порядковий номер і починається з нового рядка.*

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ:

Способи угруповання матеріалу в списку літератури:

- *у порядку появи посилань у тексті;*
- *в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (спочатку кирилиця, потім латиниця);*
- *у хронологічному порядку.*

ОПИС ДЖЕРЕЛ

Кожен запис про книгу чи статтю – це бібліографічний запис, що містить **основні відомості**:

- прізвище автора, його ініціали;
- назва твору (без лапок) та відомості про відповідальність;
- вихідні дані: місце видання, видавництво, рік видання;
- кількість сторінок.

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ

Книга одного автора:

- Пономарьова Г. Ф. Виховання майбутнього педагога: теорія і практика : монографія / Г. Ф. Пономарьова. — Харків : Ранок, 2014. — 547 с.
- Стахевич О. Г. історії вокально-виконавчих стилів та вокальної педагогіки : навч. посіб. / О. Г. Стахевич. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 175 с.
- Москаленко А. М. Історія вітчизняної педагогіки : навч. посіб. / А. М. Москаленко ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. — Київ : Київ. ун-т, 2015. — 303 с.

КНИГИ

Книга двох авторів:

- Стом О. Ю. Навчальні ігри в початковій школі / О. Ю. Стом, С. В. Рудь. — Харків : Основа, 2010. — 128 с. — (Б-ка журн. "Англійська мова та література" ; Вип. 07).
- Пономарьова Г. Ф. Методика виховання і навчання (у таблицях) : метод. посіб. / Г. Ф. Пономарьова, Л. А. Третьякова ; М-во освіти і науки України, Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. — Харків, 2015. — 95 с.

•

Книга трьох авторів:

- Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, А. Т. Федоренко. — Київ : Знання, 2006. — 447 с.
- Цехмістро О. В. Специфіка формування вокально-естрадних навичок у майбутнього вчителя музичного мистецтва : метод. рек. / О. В. Цехмістро, Н. Ф. Смольнікова, М. М. Фісун. — Харків, 2016. — 120 с.

КНИГИ

Книга чотирьох авторів:

- Історія української культури : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г. Ф. Пономарьова, В. М. Бескорса, В. М. Малихіна, І. В. Авескулова; МОНМС України, Комун. закл. "Харків. гуманіт.-пед. акад." Харків. обл. ради. — Харків : Захарченко С. Н., 2012. — Ч. 2. — 160 с.
- Використання невербальних вправ в роботі психолога / Т. С. Яценко, С. М. Авраменко, І. В. Євтушенко, І. В. Калашник. — Київ : Марич В. М., 2010. — 98 с. — (Психологічний інструментарій).

КНИГИ

Книга п'яти авторів і більше:

- Методичні матеріали і завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання спеціальності 6.010100 Корекційна освіта (психопедагогіка) : навч. посіб. / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; відп. ред. І. П. Колесник. — Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. — 121 с.
- Фізичне виховання студентів : навч.-метод. посіб. / О. М. Школа [та ін.] ; за заг. ред. О. М. Школи ; Департамент науки і освіти Харків. обл. держ. адмін., Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. — Харків : Бровін О. В., 2016. — 455 с. : рис., табл.

ВИДАННЯ ЗА НАЗВОЮ

- Основи науково-педагогічних досліджень у корекційній освіті : метод. посіб. / уклад. О. А. Тельна; Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. — Харків. : Стиль-іздат, 2017. — 200 с.
- Діагностика мовленнєвих порушень : практ. посіб. для студ., що навчаються за галуззю 01 Освіта зі спец. 016 Спец. освіта / уклад. О. В. Ільченко, О. А. Тельна. — Харків : Стиль-іздат, 2016. — 166 с.
- Фізкультхвилинки та ігри на перервах : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Г. Пономарьової; Харків. обл. держ. адмін., Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. — Вид. 2-ге доп. — Харків, 2016. — 233 с.

БАГАТОТОМНИЙ ДОКУМЕНТ

- Грушевський М.С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; ред. П. Сохань ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського. — Львів : Світ, 2008. — Т. 14: Рецензії та огляди (1888-1897). — 432 с.
- Бех І. Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості : у 2-х т. / І. Д. Бех. — Чернівці : Букрек, 2015. — Т. 2. — 640 с. — (Школа майбутнього).

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ

- Від XIX до XXI ст. трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства : до 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка : матеріали Міжнар. наук. - практ. конф., Харків , 12-14 жовт. 2011 р. / Держ. закл. "Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка". — Харків : РА "ІРІС", 2011. — 368 с.
- Актуальні питання методики навчання як чинника підвищення якості професійної підготовки фахівців у вищій школі : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф., присвячені 95-річчю Комунального закладу "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради", 11 листопада 2015 року. — Харків : ФОП Шейніна О. В., 2015. — 250 с.

СЛОВНИКИ

- Словник іншомовних слів : 23000 слів та термінологічних словосполучень / уклад.: Л.О. Пустовіт. — Київ : Довіра, 2000. — 1018 с. — (Б-ка держ. службовця. Держ. мова і діловодство).
- Жайворонок В. Знаки української етнокультури : словник-довідник / В. Жайворонок ; НАН України, Ін-т мовознавства імені О.О. Потебні. — Київ : Довіра, 2006. — 703 с.
- Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики : 253 000 слів / авт., кер. проекту та гол. ред. Б.В. Тимофійович ; уклад.: В.Т. Бусел [та ін.]. — Київ : Ірпінь, 2003. — 887 с..

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

- Про позашкільну освіту : закон України : за станом на 9 січня 2014 р. : офіц. вид. — Київ : Парламент. вид-во, 2014. — 26 с. — (Серія „Закони України” : заснована 1997 р.).
- Про дошкільну освіту : закон України : станом на 25 листоп. 2005 р. : офіц. вид. / Верховна Рада України. — Київ : Парламент. вид-во, 2005. — 32 с. — (Серія „Закони України”).
- Про вищу освіту : закон України : станом на 25 січня 2016 р. : відповідає офіц. тексту. — Харків : Право, 2016. — 105 с.

ДИСЕРТАЦІЇ, АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

- Пономарьова Г. Ф. Система виховної роботи у вищих педагогічних навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.07 / Пономарьова Галина Федорівна ; Східноукр. нац. ун-т імені Володимира Даля. — Сєверодонецьк, 2016. — 540 с.
- Полякова І. В. Розвиток креативних здібностей майбутніх учителів початкової школи у процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Полякова Ірина Вікторівна ; Комун. закл. " Харків. гуманіт-пед. акад. " Харків. обл. ради. — Харків, 2015. — 267 с.
- Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Н.В. Манько ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. — Київ, 2007. — 20 с.

АНАЛІТИЧНИЙ ОПИС ДОКУМЕНТА

СТАТТІ ІЗ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

- Зайченко Г. Д. Діагностичний етап роботи вчителя-логопеда в таборі інтенсивної корекції для сімей, що виховують дітей із порушеннями аутичного спектра / Г. Д. Зайченко // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання : наук.-метод. журн. — 2012. — № 4. — С. 26–29.
- Мокроусова О. Павло Альошин та Зінаїда Серебрякова: листи з Харкова : до 130-річчя від дня народж. художниці / О. Мокроусова // Пам'ятки України: історія та культура. — 2014. — № 12. — С. 52–57.
- Мамічева О. Корекційна педагогіка: досягнення та проблеми / О. Мамічева, В. Липа // Рідна школа : щомісяч. наук.-пед. журн. 2014. — № 3. — С. 56–61.
-

СТАТТІ ІЗ ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Левченко Я. Е. Деякі питання професійної підготовки студентів педагогічних навчальних закладів (перша половина ХХ століття) / Я. Е. Левченко // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. праць / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2011. — С. 77– 88.
- Пономарьова Г. Ф. Розробка системи виховної роботи у вищому педагогічному начальному закладі – умова становлення майбутнього фахівця / Г. Ф. Пономарьова // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. праць / Східноукр. нац. ун-т імені В. Даля, НДІ духовного розвитку людини, Кафедра ЮНЕСКО «Духовно-культурні цінності виховання та освіти». — Сєвєродонецьк : Вид-во СНУ імені Володимира Даля, 2015. — Вип. 2 (65). — С. 127–134.

СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ

- Пономарьова Г. Ф. Виховання толерантності в студентів педагогічних ВНЗ у системі їх професійної підготовки / Г. Ф. Пономарьова // Освіта і доля нації. Філософія і педагогіка миру в Україні та сучасному світі : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф., 28-29 жовтня 2016 року / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2016. — С. 10–13.
- Пономарьова Г. Ф. Формування системи виховної роботи у вищому педагогічному навчальному закладі як умова професійно орієнтованого становлення фахівця / Г. Ф. Пономарьова // Компетентнісно орієнтований підхід до освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 04 грудня 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Комун. закл. «Харків. гуманіт.-пед. акад.» Харків. обл. ради. — Харків : Шейніна О. В., 2014. — С. 179–182.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

- Липа В. В. Корекційна роль мовленнєвих кінестезій при навчанні грамоти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку / В. В. Липа, Н. В. Тарасенко // Актуальні питання корекційної освіти. — 2010. — Вип. 1. — С. 199–205. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2010_1_28. — Назва з екрана.
- Щодо сучасних організаційних інновацій у системі фізичного виховання студентської молоді / В. О. Сутула [та ін.] // Слобожанський науково-спортивний вісник. — 2016. — № 1. — С. 99–106. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snsv_2016_1_19. — Назва з екрана.
- Інклюзивна освіта в Україні : інформаційний список [Електронний ресурс] / уклад. З. М. Руцак; Миколаївська обласна бібліотека для дітей імені В.О. Лягіна . — Вип. 2. — Режим доступу: <http://laginlib.org.ua/ynfo/odc/inclusive2/index.php>. — Назва з екрана.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Приклади оформлення та методичні рекомендації щодо складання та оформлення списку використаних джерел надані на [сайті бібліотеки](#) Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Сайт бібліотеки академії

<https://biblhgpa.jimdo.com/>

"Бібліотеки - це скарбниці всіх багатств людського духу" (Г. Лейбніц)

БІБЛІОТЕКА

Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Головна

Про бібліотеку

Ресурси бібліотеки

Інтернет-ресурси

Науковцям

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Культурно-просвітницька діяльність

Контакти

[повернутися на сайт академії](#)

БІБЛІОТЕЧНІ НОВИНИ

Google Користувачевий |

4 травня 2017

Вибрати мову | ▼

8 травня - День пам'яті та примирення

9 травня - 72-а річниця перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

У цей день ми згадуємо всіх, чия життя забрала війна, низько вклоняємося та складаємо глибоку шану ветеранам, які на своїх плечах винесли тягар війни. Ми у вічному боргу перед Вами - ветерани, за об'явану війною юність, силу духу

Зведений електронний
каталог бібліотек ВНЗ міста
Харкова

NEW

Радимо прочитати

Практичне заняття зі студентами факультету дошкільної та спеціальної освіти

Практичні рекомендації для студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти

Сьогодні у конференц-залі академії фахівці бібліотеки провели практичне заняття з підготовки до написання наукових (дипломних та магістерських) робіт, а саме сучасних методів пошуку наукової інформації, для студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти.

[Завантажити презентацію](#)

[Докладніше...](#)

4 травня 2017

8 травня - День пам'яті та примирення

9 травня - 72-а річниця перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

У цей день ми згадуємо всіх, чиє життя забрала війна, низько вклоняємося та складаємо глибоку шану ветеранам, які на своїх плечах винесли тягар війни. Ми у вічному боргу перед Вами - ветерани, за обірвану війною юність, силу духу, патріотизм, самопожертву, які Ви виявили в боях за рідну землю.

Висловлюємо безмежну вдячність й усім, хто своєю самовідданою працею наближав довгоочікуваний День Перемоги. Щиросердно бажаємо вам міцного здоров'я, добра й благополуччя. Нехай у наших серцях та домівках завжди панують мир та злагода, спокій та достаток.

Зведений електронний каталог бібліотек ВНЗ міста Харкова

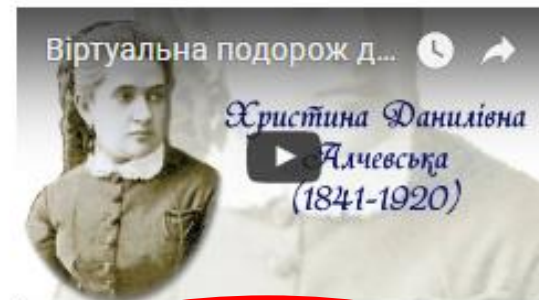
NEW

Радимо прочитати

NEW

Віртуальні виставки

Віртуальна подорож у педагогічне минуле

Оформлення апарата навчальної літератури

Люди ПЕРЕМОГИ

Проект "Єдина картка читача"

ВИДАННЯ ЕЛЕКТРОННІ

Основні види та вихідні відомості
ДСТУ 7157:2010 ДСТУ 4861:2007

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОПИС

СКОРОЧЕННЯ СЛІВ І СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Загальні вимоги та правила

(ISO 4:1984, NEQ; ISO 1086:1991, NEQ; ISO 832:1994, NEQ)

ДСТУ 3582:2013

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ

Загальні положення та правила складання

ДСТУ 8302:2015

ТЕХНІЧНІ ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ РОБІТ

методичні рекомендації / Державна науково-педагогічна бібліотека імені
В.О. Сухомлинського

[Індекси Універсальної десятикової класифікації \(УДК\)](#)
[та Бібліотечно-бібліографічної класифікації \(ББК\)](#)

Календар знаменних та
пам'ятних дат на 2017 рік

Законодавчі акти про вищу
освіту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

БІБЛІОМЕТРИКА
УКРАЇНСЬКОЇ
НАУКИ

Scopus

Приклади бібліографічного опису
Книга одного, двох або трьох авторів

Капська А. Й. Соціальна робота : технологічний аспект : навч. посіб. / А. Й. Капська. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 352 с.

Пономарьова Г. Ф. Організація контролю за навчальною діяльністю учнів народних шкіл України у другій половині 19 століття : монографія / Г. Ф. Пономарьова, І. П. Репко ; М-во освіти і науки України, Харків. гуманіт.-пед. ін-т. – Харків : Захаренко В. В., 2009. – 232 с.

Пономарьова Г. Ф. Формування толерантності вчителя у навчально-виховному процесі освітнього закладу : монографія / Г. Ф. Пономарьова, Л. О. Петриченко, М. В. Андрєєв. – Харків : Компанія СМІТ, 2011. – 248 с.

Книга чотирьох авторів і більше

Наукові основи управління інноваційним розвитком у системі педагогічної освіти : навч. посіб. / Г. Ф. Пономарьова, А. А. Харківська, Л. О. Петриченко, В. М. Малихіна; за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Харків. обл. держ. адмін., Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. – Харків, 2014. – Ч. 4. – 224 с.

або

Теорія і практика оптимізації структури педагогічної системи : навч. посіб. / Г. Ф. Пономарьова [та ін.]. – Харків : СПД-ФО Захаренко В. В., 2014. – 276 с.

Психолого-педагогічна діагностика якості освіти у педагогічному ВНЗ : метод. посіб. / А. А. Харківська [та ін.]; за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; М-во освіти і науки України; Комун. закл. "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. – Харків, 2015. – 380 с.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!